

ARCHAEOLOGIA HISTORICA POLONA
tom 23

UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA

**UNIWERSYTECKIE CENTRUM
ARCHEOLOGII ŚREDNIOWIECZA I NOWOŻYTNOŚCI**

ARCHAEOLOGIA HISTORICA POLONA

tom 23

TORUŃ 2015

Redaktor naczelny
Jadwiga Chudziakowa

Redaktor prowadzący
Alina Sosnowska

Komitet redakcyjny
*Andrzej Kola (przewodniczący), Leszek Kajzer, Jan Klápště, Hanna Kóčka-Krenz,
Andrzej Nowakowski, Vladas Žulkus*

Recenzenci
Krzysztof Jaworski, Zdzisław Noga, Janusz Pietrzak, Zbigniew Podgórski

Projekt okładki
Lukasz Czyżewski

Na okładce
Plan der Befestigung von Thorn im Jahre 1837 (GStA PK E 70 539)

Korektor
Małgorzata Markiewicz

Tłumaczenia
Tomasz Borkowski

DTP
Lukasz Czyżewski

ISSN 1425-3534

Printed in Poland
© Copyright by Uniwersytet Mikołaja Kopernika
Toruń 2015

Czasopismo jest wydawane na zasadach licencji niewyłączonej Creative Commons
i dystrybuowane w wersji elektronicznej *open access* poprzez Platformę Czasopism UMK.
Wersja papierowa jest dostępna w druku na żądanie na stronie internetowej Wydawnictwa
www.wydawnictwoumk.pl

REDAKCJA czasopisma
„Archaeologia Historica Polona”
Instytut Archeologii, Wydział Nauk Historycznych UMK
ul. Szosa Bydgoska 44/48, 87–100 Toruń
DRUK: Wydawnictwo Naukowe UMK
Nakład 300 egzemplarzy

Spis treści

Sławomir Gawlas: Ustrojowe i społeczne uwarunkowania lokacji miejskich na ziemiach polskich w 1. połowie XIII wieku	7
Krzysztof Mikulski: Socjotopografia przedmieść toruńskich w XIV–XVIII wieku – przypadek Żabieńca	57
Wojciech Chudziak, Jacek Bojarski: Chełmno i Toruń. Początki miast na ziemi chełmińskiej	83
Tomasz Górzyński, Ryszard Kaźmierczak: Stan i perspektywy badań archeologicznych nad socjotopografią Torunia	107
Hanna Kóčka-Krenz: Poznań – od grodu do miasta	121
Henryk Paner: Rozwój przestrzenny wczesnośredniowiecznego Gdańska w świetle źródeł archeologicznych	139
Grażyna Nawrońska: Rozwój przestrzenny Elbląga w średniowieczu i okresie wczesnonowożytnym	163
Michał Starski: Stan badań archeologicznych nad małymi miastami Pomorza Gdańskiego w późnym średniowieczu	181
Jerzy Piekalski: Uwagi o strukturze przestrzennej Wrocławia w XI–XIII wieku..	215
Bogusław Krasnowolski: Heterogeniczność przestrzeni miast salinarnych Bochni i Wieliczki w dobie przedprzemysłowej	229
Bogusław Krasnowolski: Analiza modularna układu urbanistycznego jako klucz do odczytania programu miasta lokacyjnego (na przykładzie Krakowa z roku 1257)	259
Paweł Molewski: Pierwotne cechy rzeźby terenu, powierzchniowej budowy geologicznej i stosunków wodnych obszaru Zespołu Staromiejskiego w Toruniu i jego bliskich przedmieść na podstawie analizy geoprzestrzennej	281
Paweł Molewski, <u>Jacek Bachanek</u> : Relikty przebiegu sieci drożnej bliskich przedmieść Torunia z końca XVIII wieku we współczesnej topografii miasta na podstawie analizy GIS	309

Summaries

Sławomir Gawlas: Political and social conditions of urban incorporation in Polish territory in the first half of the 13 th century	56
Krzysztof Mikulski: The socio-topography of Toruń's suburbs in the 14 th –18 th century – the Żabieniec case	81
Wojciech Chudziak, Jacek Bojarski: Chełmno and Toruń. The origins of towns in Chełmno Land	105
Tomasz Górzyński, Ryszard Kaźmierczak: The state of and perspectives on archaeological research on the sociotopography of Toruń	119

Hanna Kóčka-Krenz: Poznań – from stronghold to city.....	138
Henryk Paner: Spatial development of early medieval Gdańsk in the light of archaeological sources.....	160
Grażyna Nawrołska: The spatial development of Elbląg in the Middle Ages and in the Post-Medieval period.....	180
Michał Starski: The state of archaeological research on the small towns of Gdańsk Pomerania in the late Middle Ages.....	212
Jerzy Piekalski: Remarks on the spatial structure of Wrocław in the 11 th –13 th century.....	226
Bogusław Krasnowolski: The heterogeneity of space of the salt production towns of Bochnia and Wieliczka in the pre-industrial era	256
Bogusław Krasnowolski: Modular analysis of the urban system as the key to deciphering the incorporation town programme (using the example of Kraków from 1257).....	279
Paweł Molewski: Primary features of the relief, surface geology, and water relations of the Old Town of Toruń and its close suburbs on the based geospatial analysis	306
Paweł Molewski, Jacek Bachanek : Relics of the road network suburbs of Toruń from the late 18 th century in contemporary topography of the city based on GIS analysis.....	323